

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 02 december 2004,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

2 mogelijk samenhangende woonhuizen, het linkse met 17de-eeuwse kern, bcide met 18de-, 19de- en 20ste-eeuwse aanpassingen, gelegen te

Tongeren (Tongeren), Piepelpoel 19, 21;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 210K(DEEL), 211C.

2° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

woonhuis met 17de-eeuwse kern, 18de- en 19de-eeuwse uitbreidingen, gelegen te Tongeren (Tongeren), Piepelpoel 23;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 209B.

3° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als stadsgezicht:

tuin van woonhuis, met inbegrip van de restanten van verschillende kleine gebouwen, gelegen te

Tongeren (Tongeren), Corversstraat ; Piepelpoel ;

bekend ten kadaster:

Tongeren, 1e afdeling, sectie C, perceelnummer(s) 210K(DEEL), 216H.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

De historische waarde van de huizen Piepelpoel 19-21:

Piepelpoel 19 en 21 hebben perfect aansluitende gevels in baksteen met getoogde muuropeningen in kalkstenen omlijsting met sluitsteen, een karakteristiek uit de tweede helft van de 18de eeuw, maar een gezamenlijke voorgeschiedenis kan verder niet worden bevestigd: beide huizen zijn al minstens sinds het voorprimitief kadasterplan (1829) autonome eigendommen. Dat beide huizen belangrijke 18de-eeuwse gevels hebben wijst in elk geval al op een zeker historisch belang.

Dat historische belang schijnt verder het meest uitgesproken in Piepelpoel 21: het huis heeft aan straatzijde twee tongewelfde, mergelstenen kelderruimten, die minstens 17de-eeuws zijn en waarschijnlijk de restanten zijn van in het huis geïntegreerde, oudere constructies. Uit de 18de eeuw dateren afgezien van de voorgevel twee gelijkvloerse pronksalons in het linkerdeel van het huis. De op het voorprimitief kadasterplan van 1829 geregistreerde, U-vormige plattegrond van het huis is nog afleesbaar uit het huidige grondplan. Van de regulariserende verbouwing van omstreeks 1845, die het huis zijn huidige blokvorm bezorgde, dateren de kelderruimten rechtsachter, de vestibule, traphal en vertrekken links, die overigens grotendeels hun 19de-eeuwse afwerking behielden. De achtergevel heeft een 19de-eeuws cachet, maar omvat nog oudere parementsdelen, blijkens bouwnaden. Onder de 20ste-eeuwse bouwsporen is in het bijzonder een interbellum-lift vermeldenswaardig.

De sociaal-culturele waarde van de huizen Piepelpoel 19-21:

De huizen 19 en 21 maken tot slot in ruimere zin deel uit van een belangrijke sequentie van historische panden in de Mombersstraat, Piepelpoel, Ridderstraat en Predikherenstraat, die veelal een 18de- en 19de-eeuwse verschijningsvorm hebben, maar vaak op oudere wortels kunnen bogen. Het karakter van de wijk is doorheen de eeuwen amper aangetast.

De historische waarde van Piepelpoel 23:

Piepelpoel 23 draagt de duidelijke sporen van een bouwgeschiedenis die minstens reikt tot de 17de eeuw. Uit die tijd dateert een mergelstenen, tongewelfde kelder met driepasbogige nissen, die een ouder en smaller bouwvolume markeert. Ten laatste in de late 18de tot vroege 19de eeuw werd dit smalle gebouw geïntegreerd in een breedhuis, dat stilistisch nog herkenbaar is in de gelijkvloerse bouwlaag van de straatgevel, met rechthoekige muuropeningen in een vlakke kalkstenen omlijsting. Omstreeks 1875 werd het huis beslissend uitgebreid en verbouwd: uit die tijd dateren een nieuwe kelderruimte met bakstenen troggewelven, de hogere bouwlagen van de voorgevel, de achtergevel, een achterbouw, het binnenschrijnwerk en een gedeelte van het buitenschrijnwerk, en vermoedelijk ook een monumentaal schoorsteentje in een vertrek op de eerste verdieping. Interne niveaoverschillen verraden dat de 19de-eeuwse constructie in sterke mate door een bestaand gebouw werd bepaald.

De sociaal-culturele waarde van Piepelpoel 23:

Het huis maakt in ruimere zin deel uit van een belangrijke sequentie van historische panden in de Mombersstraat, Piepelpoel, Ridderstraat en Predikherenstraat, die veelal een 18de- en 19de-eeuwse verschijningsvorm hebben, maar vaak op oudere wortels kunnen bogen. Het karakter van de wijk is doorheen de eeuwen amper aangetast.

Historische en sociaal-culturele waarde van tuin Piepelpoel 21:

De tuin van Piepelpoel 21, overigens een logische extentie van een belangrijk herenhuis, heeft een bijkomende historische dimensie als conglomeraat van oudere bouwpercelen, waarop nog de restanten van verschillende kleine gebouwtjes bewaard bleven, waaronder enkele gedempte kelders aan de Corverstraat, en dieper in de tuin de muren van een schijnbaar 17de-eeuwse constructie met kruisramen en een schoorsteen. Het terrein heeft derhalve een groot archeologisch potentieel.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

12 MEI 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN